

پیش نیاز

$x=?$

- آشنایی با مفهوم 0 و 1 دیجیتال
- نمایش اعداد به صورت باینری
- در سیستم باینری هر بیت با یک عدد مدل می شود
- مدل سازی فیزیکی با چه پارامتری؟!

پیش نیاز

➤ نمایش 0 و 1 با چه سطح ولتاژی؟!

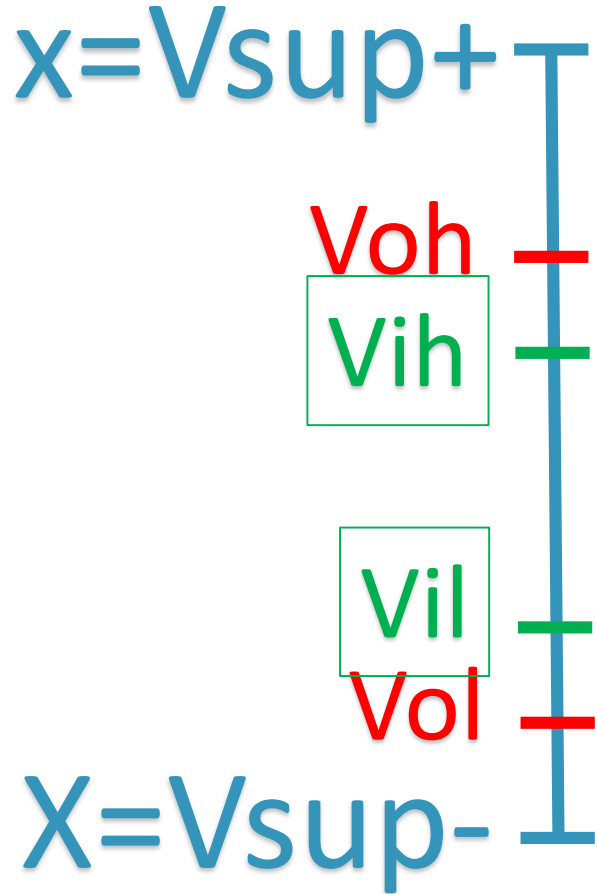
➤ منطق TTL

➤ منطق CMOS

➤ تفاوت‌ها و مزایا

➤ داینامیک رنج ورودی و خروجی؟!

➤ در اکثر چیپ‌ها تغذیه منفی زمین یا 0 ولت می‌باشد اما در برخی از تقویت کننده‌های تفاضلی، تغذیه منفی، گزینه تغذیه مثبت است.

پیش نیاز

- نمایش‌های متداول اعداد
- دودویی (باینری)، مبنای دو

0 1

- اکتال، مبنای هشت

0 1 2 3 4 5 6 7

- دسیمال، مبنای ده (سیستم اعداد رایج)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

- هگزادسیمال، مبنای شانزده (محبوب‌ترین سیستم نمایش)

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 A B C D E F

پیش نیاز

- تبدیل مبناها به یکدیگر
- تبدیل باینری (دودویی) به دسیمال (دهدهی)

5	4	3	2	1	0
1	0	1	1	0	0

$$1 \times 2^5 + 0 \times 2^4 + 1 \times 2^3 + 1 \times 2^2 + 0 \times 2^1 + 0 \times 2^0 = 44$$

$44 \rightarrow 12 \rightarrow 4 \rightarrow 0$

- تبدیل دسیمال (دهدهی) به باینری (دودویی)

$$2^5 = 64 \quad 2^4 = 32 \quad 2^3 = 16 \quad 2^2 = 8 \quad 2^1 = 4 \quad 2^0 = 2 \quad 2^{-1} = 1$$

64	32	16	8	4	2	1
0	1	0	1	1	0	0

پیش نیاز

- تبدیل مبنایها به یکدیگر

- تبدیل باینری (دودویی) به اکتال

- روش اول: تبدیل غیرمستقیم (تبدیل باینری به دسیمال و تبدیل دسیمال به اکتال)

5 4 3 2 1 0
1 0 1 1 0 0

$$1 \times 2^5 + 0 \times 2^4 + 1 \times 2^3 + 1 \times 2^2 + 0 \times 2^1 + 0 \times 2^0 = 44$$

44 → 4 → 0

$$8^2 = 64 \quad 8^1 = 8 \quad 8^0 = 1$$

64 8 1

0 5 4

1 0 1

5

1 0 0

4

- روش مستقیم

پیش نیاز

- تبدیل مبناها به یکدیگر
- تبدیل اکتال به باینری
- روش اول : تبدیل غیرمستقیم
(تبدیل باینری به دسیمال و تبدیل
دسیمال به اکتال)

0	1	2	3	4	5	6	7
000	001	010	011	100	101	110	111

5	4
101	100

- روش مستقیم : هر عدد اکتال
نمایشگر ۳ عدد باینری می باشد.

پیش نیاز

- تبدیل مبناها به یکدیگر

- تبدیل باینری (دودویی) به هگزادسیمال

- روش اول: تبدیل غیرمستقیم (تبدیل باینری به دسیمال و تبدیل دسیمال به اکتال)

5 4 3 2 1 0
1 0 1 1 0 0

$$1 \times 2^5 + 0 \times 2^4 + 1 \times 2^3 + 1 \times 2^2 + 0 \times 2^1 + 0 \times 2^0 = 44$$

44 → 12 → 0

$16^2 = 256$ $16^1 = 16$ $16^0 = 1$

256 16 1

0 2 C

1 0 1 1 0 0

- روش مستقیم

پیش نیاز

0	0000	8	1000
1	0001	9	1001
2	0010	A	1010
3	0011	B	1011
4	0100	C	1100
5	0101	D	1101
6	0110	E	1110
7	0111	F	1111

- تبدیل مبناها به یکدیگر

- تبدیل هگزادسیمال به باینری

- روش اول : تبدیل غیرمستقیم
(تبدیل هگزادسیمال به دسیمال و
تبدیل دسیمال به باینری)

- روش مستقیم : هر عدد هگزادسیمال
نمایشگر ۴ عدد باینری می باشد.

2 C
0010 1100

پیش نیاز

- عملیات ریاضی در مبناهای مختلف
- جمع دو عدد باینری

$$(11011)_2 + (00001)_2 = (11100)_2$$

$$\begin{array}{r} \textcolor{red}{1}\textcolor{red}{1} \\ 11011 \\ + 00001 \\ \hline 11100 \end{array}$$

$$(457)_8 + (203)_8 = (662)_8$$

$$\begin{array}{r} \textcolor{red}{1} \\ 457 \\ + 203 \\ \hline 662 \end{array}$$

$$(7EC6)_{16} + (340A)_{16} = (B2D0)_{16}$$

$$\begin{array}{r} \textcolor{red}{1}\textcolor{red}{1} \\ 7EC6 \\ + 340A \\ \hline B2D0 \end{array}$$

$$6 + A = 6 + 10 = 16 \longrightarrow (10)_h$$

$$C + 0 + 1 = 12 + 0 + 1 = 13 \longrightarrow (D)_h$$

$$E + 4 = 14 + 4 = 18 \longrightarrow (12)_h$$

- جمع دو عدد اکتال

- جمع دو عدد هگزادسیمال

پیش نیاز

- عملیات ریاضی در مبناهای مختلف
- تفریق دو عدد باینری

$$(1101)_2 - (0110)_2 = (0111)_2$$

$$\begin{array}{r} ^2 \\ 0 ^1 \cancel{1}^2 \\ - 1 ^1 1^0 \\ \hline 0 ^1 1^0 \\ - 0 ^1 1^0 \\ \hline 0 ^1 1^0 1^0 \end{array}$$

$$(720)_8 - (311)_8 = (407)_8$$

$$\begin{array}{r} ^1 ^8 \\ 7 ^1 \cancel{2}^8 \\ - 3 ^1 1^0 \\ \hline 4 ^1 0^0 \\ - 3 ^1 1^0 \\ \hline 0 ^1 7^0 \end{array}$$

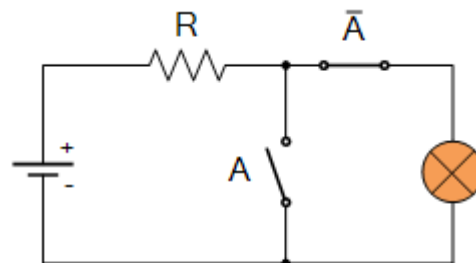
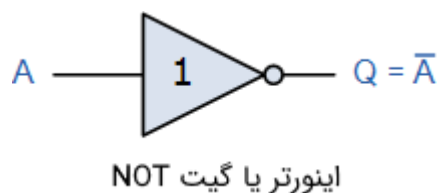
$$(A20)_{16} - (331)_{16} = (6EF)_{16}$$

$$\begin{array}{r} ^{17} \\ 9 ^1 \cancel{A}^1 ^{16} \\ - 3 ^1 3^0 1^0 \\ \hline 6 ^1 E^0 F^0 \end{array}$$

- تفریق دو عدد هگزادسیمال

پیش نیاز

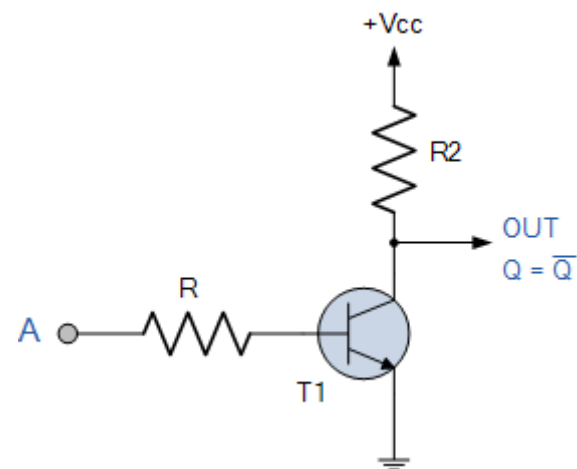
- گیت های منطقی
- گیت NOT

"1" = لامپ روشن
"0" = کلید باز
"0" = لامپ خاموش
"1" = کلید بسته

- 74LS04 (TTL)
- CD4049 (CMOS)

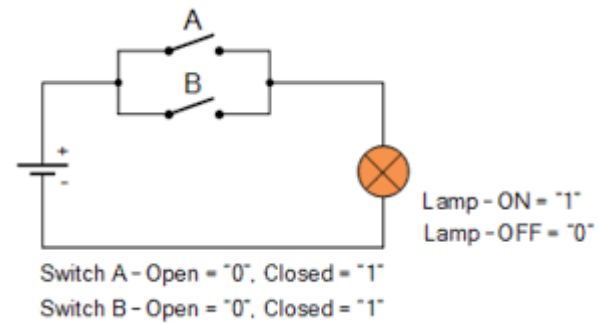
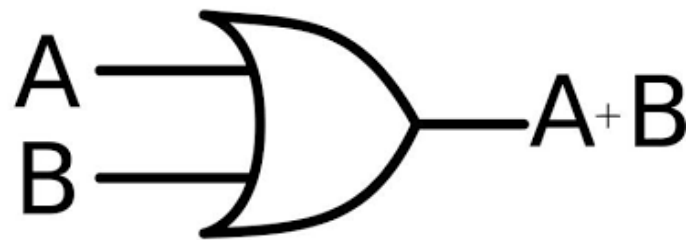
A	$Y = \sim A$
0	1
1	0

- کاربرد!؟

پیش نیاز

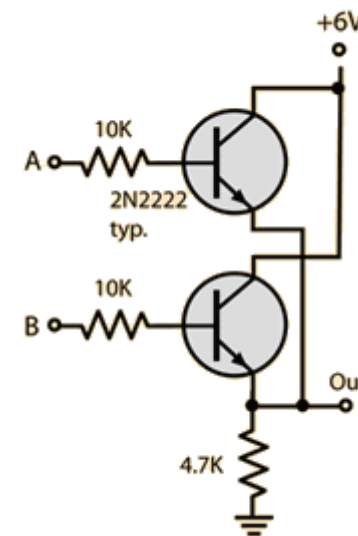
- گیت های منطقی
- گیت OR

A	B	$Y = A+B$
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

- 74LS32 (TTL)
- CD4071 (CMOS)

- کاربرد!؟

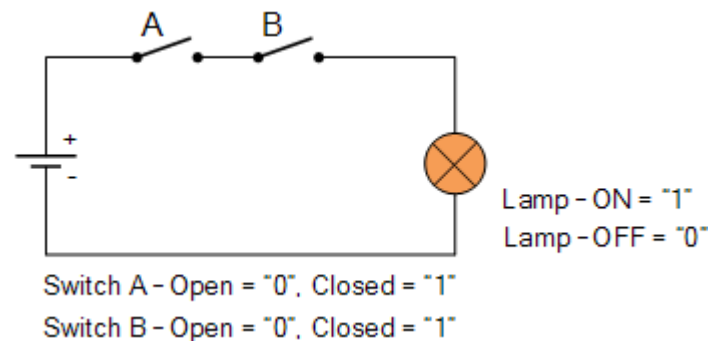
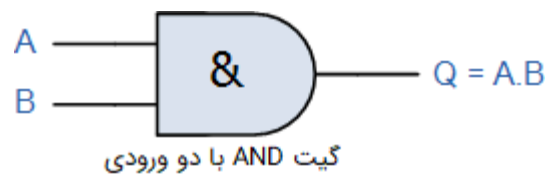

پیش نیاز

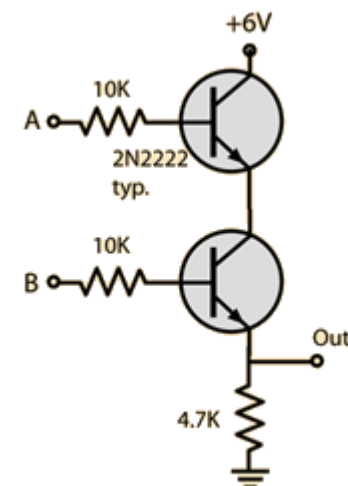
- گیت های منطقی
- گیت AND

- 74LS08 (TTL)
- CD4081 (CMOS)

- کاربرد!؟

A	B	$Y = A.B$
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

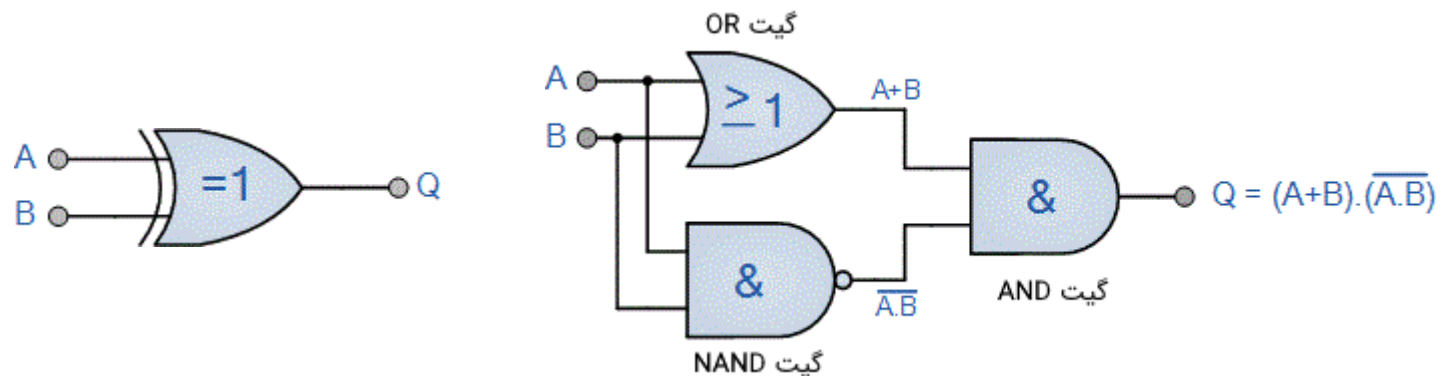

پیش نیاز

- گیت های منطقی
- گیت XOR

- 74LS86 (TTL)
- CD4030 (CMOS)

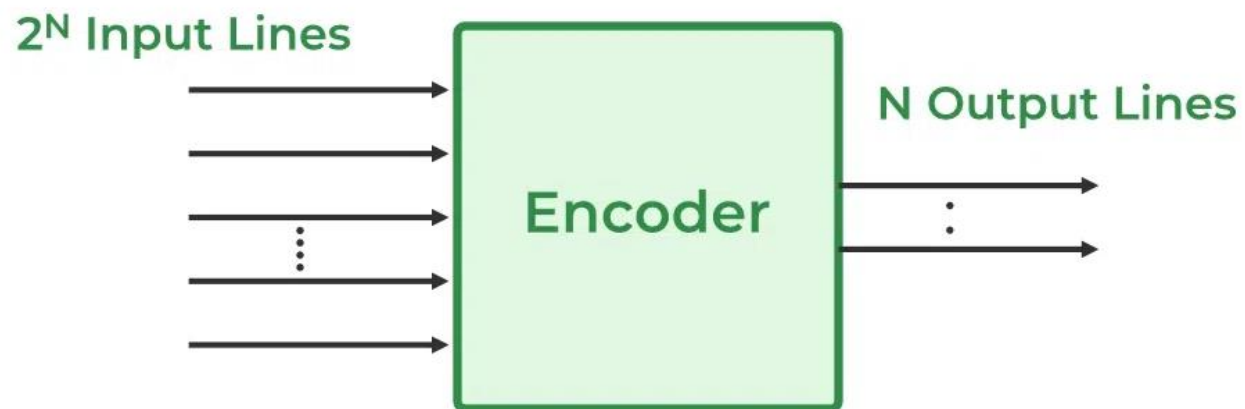
- کاربرد؟!

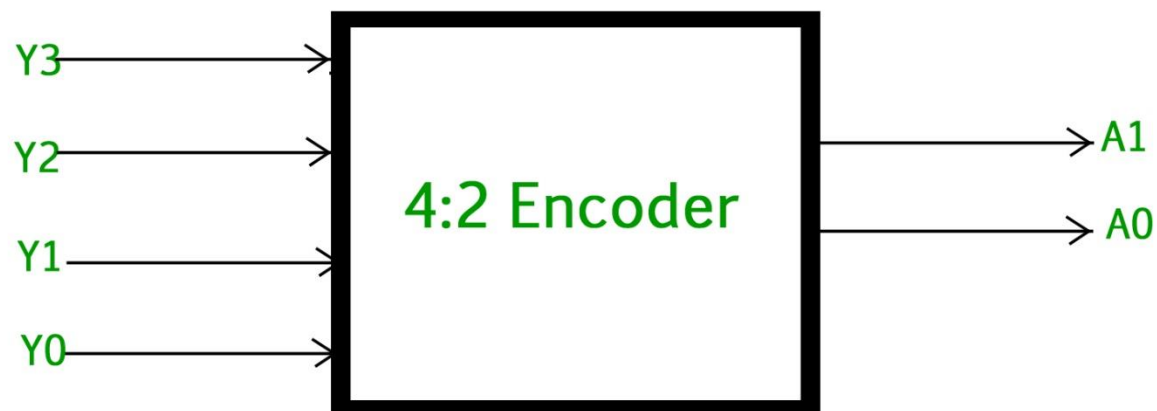
A	B	$Y = A \oplus B$
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

پیش نیاز

- انکودر (Encoder)
- تبدیل 2^N ورودی به N خروجی
- تعدادی ورودی را به یک کد منحصر به فرد نگاشت میکند
- کاهش تعداد پورت‌های اشغالی

پیش نیاز

INPUTS				OUTPUTS	
Y3	Y2	Y1	Y0	A1	A0
0	0	0	1	0	0
0	0	1	0	0	1
0	1	0	0	1	0
1	0	0	0	1	1

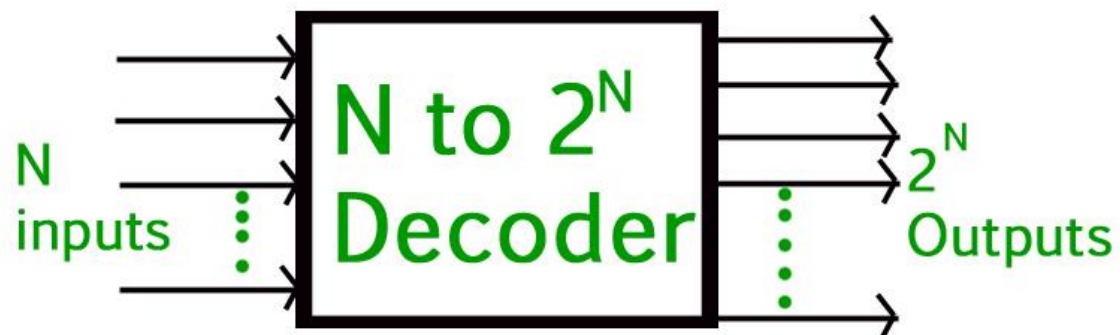
INPUTS				OUTPUTS		
Y3	Y2	Y1	Y0	A1	A0	V
0	0	0	0	X	X	0
0	0	0	1	0	0	1
0	0	1	X	0	1	1
0	1	X	X	1	0	1
1	X	X	X	1	1	1

- انکودر (Encoder)
- کاربرد؟!
  - تبدیل دسیمال به باینری
  - تشخیص وقفه در میکروکنترلرها
- مزایا :
  - کاهش پورتهای
  - افزایش قابلیت اطمینان (کدگذاری)
  - افزایش راندمان (کاهش حجم دیتا)
- معایب :
  - افزایش پیچیدگی مدار
  - کاربرد در مدارهای ورودی موازی

پیش نیاز

- دیکودر (Decoder)
- تبدیل N ورودی به 2^N خروجی
- با هر کد، خروجی مطلوب فعال می گردد.
- اکثر دیکودرها فعال پایین می باشند.

پیش نیاز

- دیکودر (Decoder)

- کاربرد :

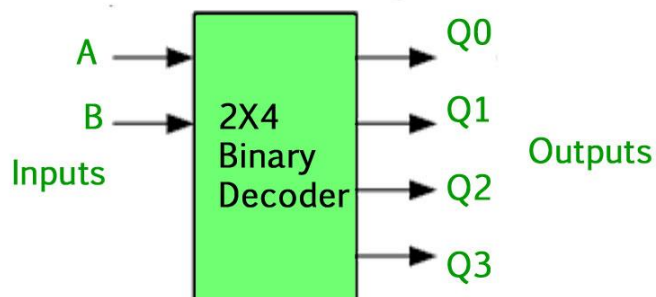
- تعیین محدوده‌های حافظه و Chip Select
- درایو ماژول‌ها، نمایشگرها و المان‌های مالتی پلکس

- مزایا

- بهبود راندمان با کاهش زمان انتخاب خروجی دلخواه به کمک کد
- افزایش قابلیت اطمینان

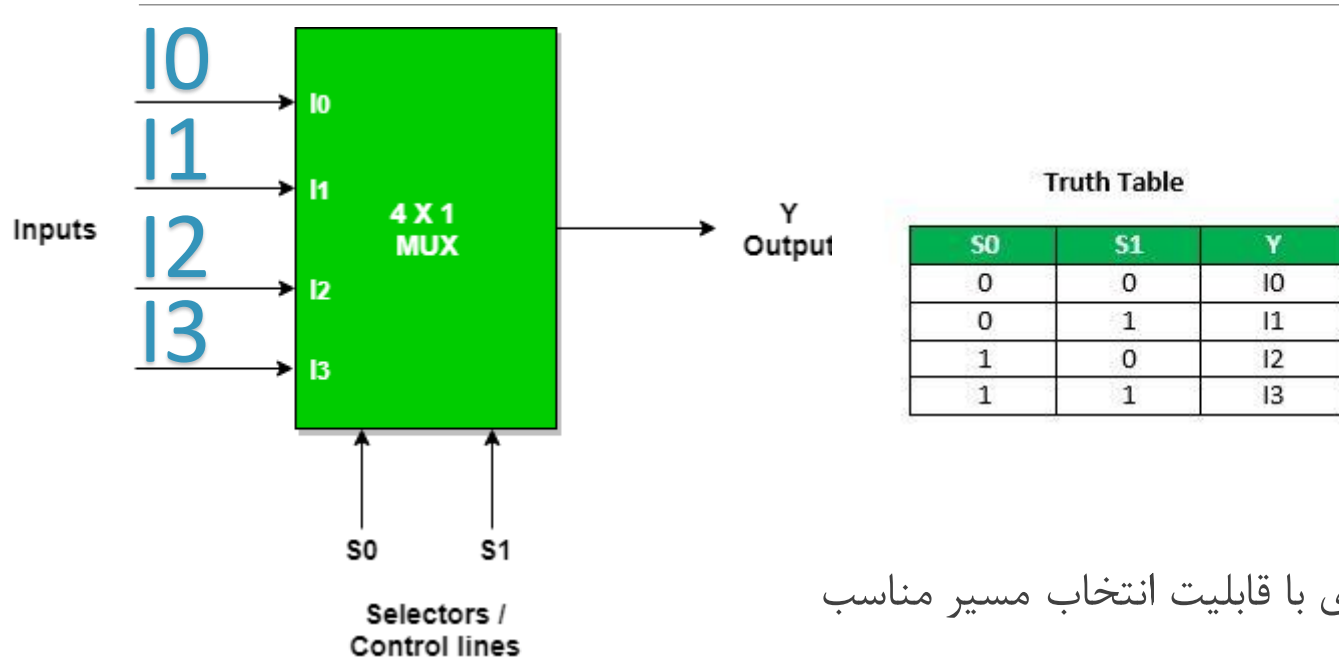
- معایب

- افزایش پیچیدگی
- کاربرد در مدارهای خروجی موازی

A	B	Q0	Q1	Q2	Q3
0	0	1	0	0	0
0	1	0	1	0	0
1	0	0	0	1	0
1	1	0	0	0	1

پیش نیاز

- مالتی پلکسر (Multiplexer)

- 2^N ورودی و یک خروجی

- N پایه انتخاب

- کاربرد :

- کلید چند وضعیت

- ساخت گیت‌های منطقی

- مزایا

- کاهش فضا و هزینه مصرفی در مدارات کامپیوتری با قابلیت انتخاب مسیر مناسب

- معایب

- افزایش توان مصرفی

- تاخیر در سیگنال

پیش نیاز

- مفهوم رجیستر
- مفهوم ترانزیستور

پیش نیاز

- آشنایی با زبان C
  - هدر یا کتابخانه‌ها
  - بدنه اصلی برنامه
  - تعریف متغیرها
  - ورودی و خروجی با توابع `scanf` و `printf`
  - عملیات محاسباتی
  - عملیات منطقی
  - عملیات شرطی
  - مفهوم حلقه
  - اشاره گر
  - توابع

آشنایی با زبان C

- زبان‌های برنامه نویسی
  - سطح بالا : نزدیک به زبان محاوره مثل : Basic, Pascal, Python
  - سطح میانی : هم ویژگی زبان‌های سطح بالا را دارد و هم سطح پایین مثل C
  - سطح پایین : به زبان ماشین نزدیک است مثل Assembly
- هدف : آشنایی با زبان C و مقدمه ای بر زبان Assembly

آشنایی با زبان C

• بدنه زبان C

Preprocessor Directives

Global Declarations

```
int main ( void )
```

```
{
```

Local Declarations

Statements

```
} // main
```

Other functions as required.

آشنایی با زبان C

• فایل‌های سرآمد

<owl.h>

<window.h>

<dos.h>

<stdlib.h>

<math.h>

<msystem.h>

<stdio.h>

<bios.h>

<aclock.h>

<bitmap.h>

<string.h>

<dloc.h>

```
#include <stdio.h>
```

```
int main (void)
{
    printf("Hello World!\n");
    return 0;
} // main
```

Preprocessor directive to include standard input/output functions in the program.

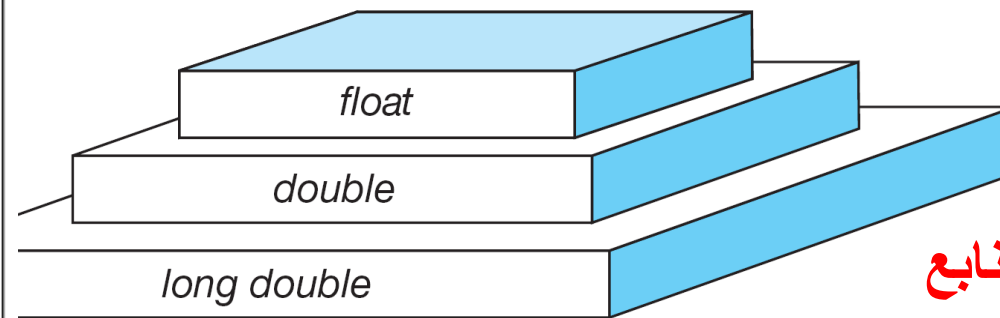
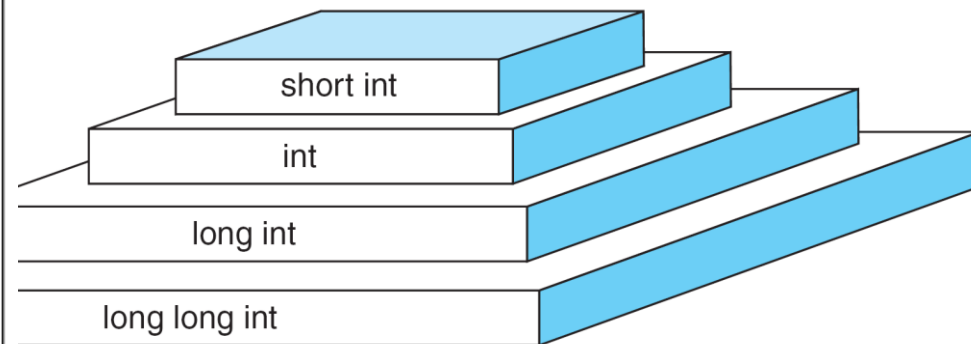
Hello World

آشنایی با زبان C

• انواع متغیر

- Char
- Short int
- Int
- Long int
- Long long int
- Float
- Double
- Long double

صرفه جویی در منابع

دامنه	مقدار حافظه	نوع متغیر
-32000 – +32000	byte 2	عدد صحیح int
-72000 – +72000	byte 4	عدد اعشاری float
- 127 – 127	byte 1	کاراکتر char
10^{-38} – 10^{38}	64	double float
0 – 255	8	unsigned char
- 127 – 127	8	singed char
-32767 – 32767	16 تا 32	int
0 – 65535	16 تا 32	unsinged int
-32767 – 32767	16 تا 32	singed int
-32767 – 32767	16	short int
0 – 65535	16	unsigned short int
2447483647 تا منفی	32	long int
10^{-4932} – 10^{4932}	80	long double

آشنایی با زبان C

- ثابت

مقدار ثابت = نام ثابت   نوع ثابت ;

- متغیر ثابت

- Define

```
const float pi = 3.14 ;
```

- تعریف متغیر و مقداردهی

- زبان C به حروف کوچک و بزرگ حساس است.

- نام متغیر را به نحوی انتخاب کنید که گویای محتوای آن باشد.

```
Int A;
```

```
A = 10;
```

- نام‌هایی که شامل تعریف‌های اولیه زبان C باشند قابل قبول نیست! مانند int، float و ...

```
Int A=10;
```

```
Float B, c, g;
```

مقداردهی اولیه فراموش نشود!

auto	break	case	char	const	continue	default	do
double	else	enum	extern	float	for	goto	if
int	long	register	return	short	signed	sizeof	static
struct	switch	typedef	union	unsigned	void	volatile	while

آشنایی با زبان C

- توابع یا دستورات ورودی و خروجی

- Printf

- Scnf

scanf (" فرمت خواندن " , (متغیر های ورودی ,

scanf (" %i%i" , &a&b) ;

scanf ("%d %f " , &a &b) ;

printf (" (یا عبارت ریاضی یا متغیر ها " فرمت نوشتن یا عبارت

printf (" %d " , a) ;

printf (" the sum is : %d " , a + b);

آشنایی با زبان C

- توابع یا دستورات ورودی و خروجی

- مثال : برنامه‌ای بنویسید که شعاع دایره‌ای را از ورودی خوانده، سپس محیط و مساحت آن را محاسبه و در خروجی چاپ کند

```
# include < stdio.h >
```

```
main ()
```

```
{
```

```
    const float pi = 3.14 ;
```

```
    float r,p,s ;
```

```
    printf (" please enter reduce : \n ") ;
```

```
    scanf ( " %f " , & r ) ;
```

```
    p = 2*pi * r ;
```

```
    s = pi * r *r ;
```

```
    printf (" The S = %f , The P = % f " , s,p) ;
```

```
}
```

- خروجی

please enter reduce : 2

The S = 12.56 , The P = 12.56

آشنایی با زبان C

• کاراکترهای کنترلی در دستور Printf

\f : موجب انتقال کنترل به صفحه جدید می شود
\n : موجب انتقال کنترل به خط جدید می شود
\t : انتقال به ۸ محل بعدی صفحه نمایش
\" : چاپ دابل کوتیشن (")
\' : چاپ کوتیشن (')
\V : انتقال کنترل به ۸ سطر بعدی
\N : ثابت های مبنای ۸ (N عدد مبنای ۸ است)
\xN : ثابت های مبنای ۱۶ (N عدد مبنای ۱۶ است)
\r : موجب انتقال به ابتدای سطر می شود.

آشنایی با زبان C

• کاراکترهای فرمت در دستور Printf

%C : یک کاراکتر

%d : اعداد صحیح دهدهی مثبت و منفی

%i : اعداد صحیح دهدهی مثبت و منفی

%e : نمایش علمی عدد همراه با حرف

%E : نمایش علمی عدد همراه با حرف

%f : عدد اعشاری ممیز شناور

%g : اعداد اعشاری ممیز شناور

%G : اعداد اعشاری ممیز شناور

%O : اعداد مبنای ۸ مثبت

%S : رشته ای از کاراکترها (عبارت رشته ای)

%U : اعداد صحیح بدون علامت (مثبت)

%x : اعداد مبنای ۱۶ مثبت با حروف کوچک

%X : اعداد مبنای ۱۶ مثبت با حروف بزرگ

%p : اشاره گر

%n : موجب میشود تا تعداد کاراکترهایی که تا قبل از این کاراکتر به خروجی منتقل شده اند شمارش شده و در پارامتر متناظر با آن قرار گیرد .

%% : علامت %

ASCII TABLE

Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char	Decimal	Hex	Char
0	0	[NULL]	32	20	[SPACE]	64	40	@	96	60	`
1	1	[START OF HEADING]	33	21	!	65	41	A	97	61	a
2	2	[START OF TEXT]	34	22	"	66	42	B	98	62	b
3	3	[END OF TEXT]	35	23	#	67	43	C	99	63	c
4	4	[END OF TRANSMISSION]	36	24	\$	68	44	D	100	64	d
5	5	[ENQUIRY]	37	25	%	69	45	E	101	65	e
6	6	[ACKNOWLEDGE]	38	26	&	70	46	F	102	66	f
7	7	[BELL]	39	27	'	71	47	G	103	67	g
8	8	[BACKSPACE]	40	28	(	72	48	H	104	68	h
9	9	[HORIZONTAL TAB]	41	29	)	73	49	I	105	69	i
10	A	[LINE FEED]	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	B	[VERTICAL TAB]	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	C	[FORM FEED]	44	2C	,	76	4C	L	108	6C	l
13	D	[CARRIAGE RETURN]	45	2D	-	77	4D	M	109	6D	m
14	E	[SHIFT OUT]	46	2E	.	78	4E	N	110	6E	n
15	F	[SHIFT IN]	47	2F	/	79	4F	O	111	6F	o
16	10	[DATA LINK ESCAPE]	48	30	0	80	50	P	112	70	p
17	11	[DEVICE CONTROL 1]	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	12	[DEVICE CONTROL 2]	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	[DEVICE CONTROL 3]	51	33	3	83	53	S	115	73	s
20	14	[DEVICE CONTROL 4]	52	34	4	84	54	T	116	74	t
21	15	[NEGATIVE ACKNOWLEDGE]	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	16	[SYNCHRONOUS IDLE]	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	[END OF TRANS. BLOCK]	55	37	7	87	57	W	119	77	w
24	18	[CANCEL]	56	38	8	88	58	X	120	78	x
25	19	[END OF MEDIUM]	57	39	9	89	59	Y	121	79	y
26	1A	[SUBSTITUTE]	58	3A	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	1B	[ESCAPE]	59	3B	;	91	5B	[	123	7B	{
28	1C	[FILE SEPARATOR]	60	3C	<	92	5C	\	124	7C	
29	1D	[GROUP SEPARATOR]	61	3D	=	93	5D	]	125	7D	}
30	1E	[RECORD SEPARATOR]	62	3E	>	94	5E	^	126	7E	~
31	1F	[UNIT SEPARATOR]	63	3F	?	95	5F	_	127	7F	[DEL]

Assignment Operators

Assignment operators are used to assign values to variables.

آشنایی با زبان C

Operator	Example	Same As
=	x = 5	x = 5
+=	x += 3	x = x + 3
-=	x -= 3	x = x - 3
*=	x *= 3	x = x * 3
/=	x /= 3	x = x / 3
%=	x %= 3	x = x % 3
&=	x &= 3	x = x & 3
=	x = 3	x = x 3
^=	x ^= 3	x = x ^ 3
>>=	x >>= 3	x = x >> 3
<<=	x <<= 3	x = x << 3

آشنایی با زبان C

Arithmetic Operators

Arithmetic operators are used to perform common mathematical operations.

Operator	Name	Description	Example
+	Addition	Adds together two values	$x + y$
-	Subtraction	Subtracts one value from another	$x - y$
*	Multiplication	Multiplies two values	$x * y$
/	Division	Divides one value by another	x / y
%	Modulus	Returns the division remainder	$x \% y$
++	Increment	Increases the value of a variable by 1	$++x$
--	Decrement	Decreases the value of a variable by 1	$--x$

آشنایی با زبان C

Comparison Operators

Comparison operators are used to compare two values (or variables). This is important in programming, because it helps us to find answers and make decisions.

Operator	Name	Example
==	Equal to	<code>x == y</code>
!=	Not equal	<code>x != y</code>
>	Greater than	<code>x > y</code>
<	Less than	<code>x < y</code>
>=	Greater than or equal to	<code>x >= y</code>
<=	Less than or equal to	<code>x <= y</code>

آشنایی با زبان C

Comparison Operators

Comparison operators are used to compare two values (or variables). This is important in programming, because it helps us to find answers and make decisions.

Operator	Name	Example
==	Equal to	<code>x == y</code>
!=	Not equal	<code>x != y</code>
>	Greater than	<code>x > y</code>
<	Less than	<code>x < y</code>
>=	Greater than or equal to	<code>x >= y</code>
<=	Less than or equal to	<code>x <= y</code>

آشنایی با زبان C

• عملگرهای منطقی

Logical Operators

You can also test for true or false values with logical operators.

Logical operators are used to determine the logic between variables or values:

Operator	Name	Description	Example
&&	Logical and	Returns true if both statements are true	<code>x < 5 && x < 10</code>
	Logical or	Returns true if one of the statements is true	<code>x < 5 x < 4</code>
!	Logical not	Reverse the result, returns false if the result is true	<code>!(x < 5 && x < 10)</code>

آشنایی با زبان C

```
if (condition) {  
    // block of code to be executed if the  
    condition is true  
}
```

```
if (condition) {  
    // block of code to be executed if the  
    condition is true  
} else {  
    // block of code to be executed if the  
    condition is false  
}
```

- دستورات شرطی
- If ... else
- If statement
- If else statement
- If else if ladder
- Nested if

آشنایی با زبان C

```
if (condition1) {  
    // block of code to be executed if condition1  
    is true  
} else if (condition2) {  
    // block of code to be executed if the  
    condition1 is false and condition2 is true  
} else {  
    // block of code to be executed if the  
    condition1 is false and condition2 is false  
}
```

- دستورات شرطی
- If ... else
- If statement
- If else statement
- If else if ladder
- Nested if

آشنایی با زبان C

```
if (condition) {  
    if (condition) {  
  
    }  
}  
else {  
    if (condition) {  
    }  
}
```

- دستورات شرطی
- If ... else
- If statement
- If else statement
- If else if ladder
- Nested if

آشنایی با زبان C

```
switch(expression) {  
    case x:  
        // code block  
        break;  
    case y:  
        // code block  
        break;  
    default:  
        // code block  
}
```

- دستورات شرطی

- Switch...case

- مفهوم break?!

- مفهوم default!?

آشنایی با زبان C

```
int day = 4;

switch (day) {
    case 1:
        printf("Monday");
        break;
    case 2:
        printf("Tuesday");
        break;
    case 3:
        printf("Wednesday");
        break;
    case 4:
        printf("Thursday");
        break;
    case 5:
        printf("Friday");
        break;
    case 6:
        printf("Saturday");
        break;
    case 7:
        printf("Sunday");
        break;
}
```

```
// Outputs "Thursday" (day 4)
```

- دستورات شرطی
- Switch...case
- مثال برنامه ای که با دریافت شماره روز، نام آن را بیان میکند

آشنایی با زبان C

- حلقه‌ها

- For

- While

- Do while

آشنایی با زبان C

• حلقه While

```
while (condition) {  
    // code block to be executed  
}
```

```
int i = 0;
```

```
while (i < 5) {  
    printf("%d\n", i);  
    i++;  
}
```

آشنایی با زبان C

• حلقه do while

```
do {  
    // code block to be executed  
}  
while (condition);
```

• فراموش نکنید پارامتر شرط را برآورده سازید، در غیر اینصورت حلقه پایانی ندارد.

• تفاوت while و do while؟!

```
int i = 0;  
  
do {  
    printf("%d\n", i);  
    i++;  
}  
while (i < 5);
```

آشنایی با زبان C

- حلقه for

- تعریف پارامترهای حلقه for

- خروجی مثال زیر!؟

```
for (statement 1; statement 2; statement 3) {  
    // code block to be executed  
}
```

```
int i;
```

```
for (i = 0; i < 5; i++) {  
    printf("%d\n", i);  
}
```

آشنایی با زبان C

- حلقه for

- برنامه ای بنویسید که اعداد مضرب ۷ بین ۰ تا ۱۰۰ را پیدا کرده و چاپ نماید.

آشنایی با زبان C

Nested Loops •

- تعریف پارامترهای حلقه for
- خروجی مثال زیر!؟

```
for (statement 1; statement 2; statement 3) {  
    // code block to be executed  
    for (statement 1; statement 2; statement 3) {  
        // code block to be executed  
    }  
}
```

```
int i, j;  
  
// Outer loop  
for (i = 1; i <= 2; ++i) {  
    printf("Outer: %d\n", i); // Executes 2 times  
  
    // Inner loop  
    for (j = 1; j <= 3; ++j) {  
        printf(" Inner: %d\n", j); // Executes 6 times (2 * 3)  
    }  
}
```

آشنایی با زبان C

Nested Loops •

- برنامه ای بنویسید که شکل مقابل را در خروجی نمایش دهد

```
*  
**  
***  
****  
*****
```


آشنایی با زبان C

• دستور Break

• خروجی؟!

```
int i;  
  
for (i = 0; i < 10; i++) {  
    if (i == 4) {  
        break;  
    }  
    printf("%d\n", i);  
}
```

آشنایی با زبان C

• دستور continue

```
int i;  
  
for (i = 0; i < 10; i++) {  
    if (i == 4) {  
        continue;  
    }  
    printf("%d\n", i);  
}
```

• خروجی؟!

آشنایی با زبان C

- آرایه‌ها

- آرایه یک بعدی

Arrays

Arrays are used to store multiple values in a single variable, instead of declaring separate variables for each value.

To create an array, define the data type (like `int`) and specify the name of the array followed by **square brackets** `[]`.

To insert values to it, use a comma-separated list, inside curly braces:

```
int myNumbers[] = {25, 50, 75, 100};
```

```
int myNumbers[] = {25, 50, 75, 100};  
printf("%d", myNumbers[0]);
```

آشنایی با زبان C

Loop Through an Array

You can loop through the array elements with the `for` loop.

The following example outputs all elements in the `myNumbers` array:

```
int myNumbers[] = {25, 50, 75, 100};
int i;

for (i = 0; i < 4; i++) {
    printf("%d\n", myNumbers[i]);
}
```

- آرایه‌ها
- آرایه یک بعدی

- تفاوت آرایه و متغیر!؟
- حافظه یکپارچه ...

آشنایی با زبان C

Two-Dimensional Arrays

- آرایه‌ها

- آرایه چند بعدی

A 2D array is also known as a matrix (a table of rows and columns).

To create a 2D array of integers, take a look at the following example:

```
int matrix[2][3] = { {1, 4, 2}, {3, 6, 8} };
```

	COLUMN 0	COLUMN 1	COLUMN 2
ROW 0	1	4	2
ROW 1	3	6	8

آشنایی با زبان C

```
int matrix[2][3] = { {1, 4, 2}, {3, 6, 8} };  
matrix[0][0] = 9;  
  
printf("%d", matrix[0][0]); // Now outputs 9  
instead of 1
```

- آرایه‌ها

- آرایه چند بعدی

- مقداردهی به آرایه

```
int matrix[2][3] = { {1, 4, 2}, {3, 6, 8} };  
  
int i, j;  
for (i = 0; i < 2; i++) {  
    for (j = 0; j < 3; j++) {  
        printf("%d\n", matrix[i][j]);  
    }  
}
```

- دسترسی به مقادیر آرایه به کمک
حلقه for

آشنایی با زبان C

```
char greetings[] = "Hello World!";
```

- رشته‌ها

```
char greetings[] = "Hello World!";  
printf("%s", greetings);
```

- رشته‌ها همان آرایه‌ها هستند که از نوع char تعریف شده‌اند و معمولاً برای نمایش متن استفاده می‌شوند.

```
char greetings[] = "Hello World!";  
printf("%c", greetings[0]);
```

- دستور printf از کجا پایان رشته را تشخیص می‌دهد؟!

```
char carName[] = "Volvo";  
int i;
```

```
for (i = 0; i < 5; ++i) {  
    printf("%c\n", carName[i]);  
}
```

آشنایی با زبان C

```
char greetings[] = "Hello World!";
```

- رشته‌ها

- روش دیگر مقداردهی به رشته‌ها

- اگر NULL (\0) را فراموش کنیم
چه اتفاقی می‌افتد؟

```
char greetings[] = {'H', 'e', 'l', 'l', 'o', ' ', 'W', 'o', 'r', 'l', 'd', '!', '\0'};  
printf("%s", greetings);
```


آشنایی با زبان C

```
char alphabet[] = "ABCDE";  
printf("%d", strlen(alphabet));  
printf("%d", sizeof(alphabet));
```

```
char alphabet[20] = "ABCDE";  
printf("%d", strlen(alphabet));  
printf("%d", sizeof(alphabet));
```

- توابع رشته‌ها

- این توابع در کتابخانه `<string.h>` می‌باشند.

- تابع `strlen`

- تابع `sizeof`

آشنایی با زبان C

- آدرس حافظه

- استفاده از علامت & قبل از نام متغیر، آدرس آن را نشان می‌دهد.

```
int myAge = 43;  
printf("%p", &myAge); // Outputs 0x7ffe5367e044
```

- برای نمایش مقدار حافظه از %p استفاده میکنیم (اشاره‌گر)

- مقدار خروجی همواره در قالب هگزادسیمال می‌باشد.

تفاوت حافظه در سیستم عامل و BareMetal!?

Hint : Memory Controller

آشنایی با زبان C

```
int myAge = 43;           // An int variable
int* ptr = &myAge;        // A pointer variable, with
                           // the name ptr, that stores the address of myAge

// Output the value of myAge (43)
printf("%d\n", myAge);

// Output the memory address of myAge
// (0x7ffe5367e044)
printf("%p\n", &myAge);

// Output the memory address of myAge with the
// pointer (0x7ffe5367e044)
printf("%p\n", ptr);
```

- اشاره گر
- اشاره گر متغیری است که مقادیر حافظه را در خود نگه می‌دارد (به آدرس حافظه مربوطه اشاره می‌کند).
- نوع اشاره گر بایستی با نوع دیتایی که به آن اشاره می‌کن یکسان باشد (خیلی مهم)
- فایده اشاره گر؟!

آشنایی با زبان C

```
int myNumbers[4] = {25, 50, 75, 100};  
int i;
```

```
for (i = 0; i < 4; i++) {  
    printf("%d\n", myNumbers[i]);  
}
```

```
int myNumbers[4] = {25, 50, 75, 100};  
int i;
```

```
for (i = 0; i < 4; i++) {  
    printf("%p\n", &myNumbers[i]);  
}
```

```
int myNumbers[4] = {25, 50, 75, 100};
```

```
// Get the memory address of the myNumbers array  
printf("%p\n", myNumbers);
```

```
// Get the memory address of the first array element  
printf("%p\n", &myNumbers[0]);
```

- اشاره گر

- نحوه دسترسی به مقادیر آرایه به کمک اشاره گر!؟

```
int myNumbers[4] = {25, 50, 75, 100};  
int *ptr = myNumbers;  
int i;
```

```
for (i = 0; i < 4; i++) {  
    printf("%d\n", *(ptr + i));  
}
```

آشنایی با زبان C

```
returnType functionName(parameter1, parameter2, parameter3) {  
    // code to be executed  
}
```

• توابع

- توابع مجموعه ای کدها هستند که یکبار تعریف می شوند و می توان بارها از آن استفاده کرد.

- تابع main، اصلی ترین تابع برنامه نویسی C می باشد.

- توابع از دید پارامترهای ورودی و خروجی به 4 دسته تقسیم می شوند.

- توابع بدون ورودی، بدون خروجی
- توابع با ورودی و بدون خروجی
- توابع بدون ورودی با خروجی
- توابع با ورودی و خروجی

(نوع پارامترهای ورودی) نام تابع نوع خروجی

Void

Int

Float

char

Void

Int

Float

Char

Array

string

آشنایی با زبان C

```
void myFunction() {  
    printf("Hello World!\r\n");  
}
```

```
int main() {  
    myFunction(); // call the function  
    return 0;  
}
```

- توابع
- مثال : تابع بدون ورودی، بدون خروجی
- استفاده از myFunction به صورت ۳ بار پشت سر هم

آشنایی با زبان C

```
void myFunction(char name[]) {  
    printf("Hello %s\n", name);  
}
```

```
int main() {  
    myFunction("Liam");  
    myFunction("Jenny");  
    myFunction("Anja");  
    return 0;  
}
```

```
void myFunction(char name[], int age) {  
    printf("Hello %s. You are %d years old.\n", name, age);  
}
```

```
int main() {  
    myFunction("Liam", 3);  
    myFunction("Jenny", 14);  
    myFunction("Anja", 30);  
    return 0;  
}
```

- توابع

- مثال : تابع با ورودی رشته و بدون خروجی

- خروجی؟!؟

- تابع با چند ورودی

آشنایی با زبان C

```
void myFunction(int myNumbers[5]) {  
    for (int i = 0; i < 5; i++) {  
        printf("%d\n", myNumbers[i]);  
    }  
}  
  
int main() {  
    int myNumbers[5] = {10, 20, 30, 40, 50};  
    myFunction(?!?!?!?);  
    return 0;  
}
```

- توابع
- مثال : تابع با ورودی آرایه و بدون خروجی
- نحوه فراخوانی ورودی از جنس آرایه؟
- روش دیگری نیز برای ورودی آرایه وجود دارد؟!؟
- کاربرد return 0!؟

آشنایی با زبان C

- توابع

- Declaration & Definition

```
// Function declaration
int myFunction(int, int);

// The main method
int main() {
    int result = myFunction(5, 3); // call the
function
    printf("Result is = %d", result);
    return 0;
}

// Function definition
int myFunction(int x, int y) {
    return x + y;
}
```

- در Declaration نام تابع، نوع مقداری که برمی گرداند و پارامترهای ورودی در صورت وجود بیان می شود.
- در Definition، دستوراتی که قرار است تابع انجام دهد تعریف می شود.

آشنایی با زبان C

• Enumeration

• تعریف متغیر جدید به منظور خوانایی کد

• توجه شود که در Enumeration بایستی متغیرها ثابت باشند.

• کاربرد مهم!؟

```
enum Level {  
    LOW,  
    MEDIUM,  
    HIGH  
};  
  
int main() {  
    enum Level myVar = MEDIUM;  
  
    switch (myVar) {  
        case 1:  
            printf("Low Level");  
            break;  
        case 2:  
            printf("Medium level");  
            break;  
        case 3:  
            printf("High level");  
            break;  
    }  
    return 0;  
}
```